

Sivistystoimiala

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Sivistystoimialan toimintakate ajalta 1.1. - 30.6.2022 on n. -38,2 M€ ja tulos poistojen jälkeen n. -38,7 M€. Toimintakate ylittyi jaksotettuun talousarvioon nähden 52 229 €. Toimintatuottoja kesäkuun loppuun kertyi n. 2,5 M€ eli n 0,432 M€ jaksotettua talousarviota enemmän, joista tukia ja avustuksia n. 0,3 M€. Toimintakulut olivat n. 40,7 M€ eli noin 0,484 M€ jaksotettua talousarviota suuremmat. Toimintakuluissa koko toimialan osalta pääosin henkilöstökulut sekä aine ja tarvikeostot ylittyivät jaksotettuun talousarvioon nähden. Kesäkuussa maksettiin henkilöstölle lomarahat, jotka aikaisempina vuosina on maksettu heinäkuussa.

Sivistystoimialalla on laadittu kokonaisvaltainen selvitys sivistystoimialan palveluista. Suunnitelma toiminnan ja tilojen sopeuttamiseksi alenevaan lapsi-, oppilas- ja asiakasmäärään valmistui myös keväällä 2022. Sopeuttamissuunnitelma eteni kesäkuussa valtuuston käsittelyyn.

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan kokoukset pidettiin tammi-toukokuussa hybridikokouksina. Sivistyslautakunnan kokouksissa oli useita henkilövalintoja: teatterin johtaja, kirjaston johtaja ja varhaiskasvatuksen johtaja. Valtuustoaloitteen pohjalta kaupunginhallitus esitti valtuustolle, että se asettaa selvitystyöryhmän tutkimaan sivistyslautakunnan työtä.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatukseen osallistumisaste on noussut. Kajaani valikoitui kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun ja kaksi kunallista päiväkotia ja yksi yksityinen päiväkoti on mukana kokeilussa, joka alkoi elokuussa 2021. Valtio on luvannut korvata kokeilusta aiheutuvat kustannukset. Hankerahoituksella toimivat varpumentorit työpäri ja perheohjaajat saivat asiakkailtaan erinomaista palautetta työstään. Työlle saatiin jatkorahoitus vuoden 2022 loppuun asti. Kajaanin kaupungin hallinnoima Kainuun kuntien yhteinen hanke: Lapsen tuen mallin kehittämiseen sai rahoitusta 175 000 €, toiminta käynnistyi elokuussa 2021. Keväällä 2022 saatiin Lapsen tuen mallin jalkauttaminen Kainuussa hankerahoitusta 277 800 €, hakerahoitus on voimassa vuoden 2023 loppuun. Kajaanin varhaiskasvatus on mukana valtakunnallisessa Oikeus Oppia työryhmässä, jonka työ valmistuu elokuussa 2022. Kajaanilla on myös vetovastuu OPH:n Pohjois-Suomen verkostosta. Asiakasmaksulainmuutos on alentanut varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymää, samoin kaksivuotinen esiopetuskokeilu vähentää kertymää. Varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien rekrytoinnissa on haasteita. Vanamon päiväkodin remontin suunnittelu alkoi vuoden 2022 alussa. Mäntylän päiväkodin korvaavan uudisrakennuksen suunnittelu alkoi keväällä 2022. Koulutuksiin on osallistuttu pääsääntöisesti etäyhteydellä. Keväällä esiopetuksessa aloitti ukrainalaisia lapsia ja lasten hakemuksia varhaiskasvatukseen on myös tullut huoltajien työllistyneessä. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen laadunarviointi suoritettiin huhtikuussa ja sen tulokset esiteltiin sivistyslautakunnassa toukokuussa. Huoltajien, henkilöstön ja lasten palautteet olivat erinomaisia. Kesäkuun loppuun mennessä varhaiskasvatuksen toimintakate on toteutunut noin 0,421 M€ budjetoitua paremmin. Toimintatuottoja kertyi n. 0,198 M€ jaksotettua talousarviota enemmän ja toimintakulut olivat n. 0,224 M€ jaksotettua talousarviota pienemmät. Toimintakuluissa henkilöstökulut ylittyivät n. 0,264 M€, mutta vastaavasti palvelujen ostot olivat n. 0,382 M€ jaksotettua pienemmät johtuen pääosin pienemmistä palvelusetelikustannuksista.

Perusopetus

Perusopetuksessa opetus järjestettiin lähiopetuksena. Kuitenkin koronasta johtuvia poissaoloja (karanteenit ja eristykset) oli runsaasti. Eristyksessä olleille oppilaille järjestettiin striimattua etäopetusta sekä kotiruokapaketit. Tukitoimina tarjottiin hankerahoituksen turvin tehostettua oppilaanohjausta (Tuki-opo), konsultatiivista sairaalaopetusta ja yhteisöpedagogiapalveluita. Lisäksi perusopetuksessa työskenteli hankerahalla ylimääräisiä laaja-alaisia erityisopettajia, resurssi- ja samanaikaisopettajia sekä koulukuraattoreita. Nuorisopalveluiden saamalla hankerahoituksella (Kaikki kelkkaan Kajaanissa, KaKe) saatiin kouluihin koulunuorisotyöntekijöitä.

Ensimmäiset Ukrainan pakolaiset saapuivat maaliskuun alussa, mistä johtuen perustettiin tilapäiskoulu musiikkiopiston yhteyteen. Myös työperäisiä maahanmuuttajia sekä kiintiöpakolaisia tuli Kajaaniin. Kokonaisuudessaan valmistavan opetuksen ryhmien määrä kasvoi 5:llä ryhmällä. Kasvaneet henkilöstö- ja muut kulut tulevat ensin kunkin opetuksen järjestäjän maksettaviksi, mutta ne on luvattu korvata valtion rahoista täysimääräisinä valmistavan opetuksen osalta.

Kesäkuun loppuun perusopetuksen toimintakate toteutui n 0,824 M€ yli jaksotetun talousarvion. Toimintatuottoja kertyi n. 0,120 M€ jaksotettua talousarviota enemmän, mutta vastaavasti toimintakulut olivat n. 0,944 M€ yli jaksotetun talousarvion. Toimintakuluissa ylitykset jaksotettuun talousarvioon nähden olivat kaikissa kuluryhmissä.

Kulttuurilaitokset ja nuorisopalvelut

Kesäkuun loppuun kulttuuri- ja nuorisopalveluiden toimintakate on toteutunut n. 0,356 M€ budjetoitua paremmin. Toimintatuottoja on kertynyt n. 0,114 M€ jaksotettua talousarviota enemmän ja vastaavasti toimintakulut ovat toteutuneet n. 0,241 M€ budjetoitua pienempänä. Toimintakuluissa koko tulosalueen osalta kaikki kuluryhmät toteutuivat joko lähes talousarvion mukaisesti tai budjetoitua pienempänä.

Kirjasto

Kirjaston kävijämäärissä tapahtui elpymistä kahteen edelliseen koronavuoteen verrattuna. Pääkirjaston yläkerran koontumistilojen käyttöä ja asiakkaiden digiopastusta rajoittivat AVIn koronaan liittyvät henkilörajoitukset 19.3.22 saakka. Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan yleisten kirjastojen yhteiset e-aineistot sisältävä Pohjoisen eKirjasto otettiin käyttöön tammikuussa. Kainet-kirjastokimpan liittyminen metatietovaranto Melindaan aloitettiin.

Kainuun museo

Kainuun Museon näyttelytoiminta oli suljettuna 4.3. asti näyttelytilojen sähkö- ja ilmanvaihtokorjausten vuoksi ja henkilökunta oli 24.2. asti väistötiloissa Vimpelinlaakson kampusalueella. Museon perusnäyttelyä päästiin avaamaan vaiheittain kevään aikana. Museon piti saada huhtikuussa käyttöönsä uusi iso kokoelmatila Ketunpolulta ja samalla oli tarkoitus luopua pienemmästä maanalaisesta tilasta Vienankadulla. Ammattikorkeakoulu ilmoitti kuitenkin helmikuussa, että he tarvitsevatkin osan museolle luvatussa tilasta ja uusien kulkuteiden rakentamisen vuoksi uuden kokoelmatilan käyttöönotto siirtyi syksyyn. Museo joutuu kuitenkin maksamaan vuokratulot sekä Vienankadun että Ketunpolun tiloista. Henkilökunnassa on ollut vaihtuvuutta ja uutena henkilöstöressurssina museo sai rekrytoitua näyttelyamanuenssin toukokuun alusta alkaen. Museo sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä digitointihankkeeseen 20 000 euron avustuksen, jolla palkattiin määräaikainen tutkija 6 kuukaudeksi kesäkuusta alusta alkaen.

Taidemuseo

Taidemuseo oli koko kevätkauden avoinna noudattaen AVI:n ohjeistuksia, yleisömäärää rajattiin tarvittaessa. Kävijöitä oli 1.1. - 19.6. yhteensä 5177 eli paluu normaaliin on tapahtumassa. Yhdessä puusta -näyttelyn aikana museossa vieraili Taidetestaajien merkeissä 508 Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan alueen 8-luokkalaista, joille oli suunniteltu vuorovaikutteiset etko- ja jatkotehtävät. Kaikki Taidetestaaja-ryhmät osallistuivat taidemuseossa Vaistoveistos-työpajaan. Näyttelyn aikana järjestettiin myös muita yleisötapahtumia ja opastuksia, mm. taiteilijatapaamiset. Kevään aikana taidemuseo jatkoi kaupungin taidekokoelman sijoittamista julkisiin tiloihin, teoksia ripustettiin Kajaanin lukioon ja Kajaanin lyseolle.

Kansalaisopisto

Koronarajoitusten takia aikuisten ryhmäopetuskurssit päästiin aloittamaan vasta 1.2.2022. Tammikuun tunnit pääosin siirrettiin myöhemmin keväällä pidettäväksi, ja osa opetuksesta ja luennoista toteutettiin etänä. Valtionosuustunteja toteutui hyvin (6 564 tuntia kevätlukukaudella 2022), mutta ryhmäkoot olivat koronan vaikutuksesta tavallista pienempiä.

1.1.2022 aloitettiin hallintomallikokeilu, jossa kansalais- ja musiikkiopistolla on yhteinen vt. rehtori ja molemmissa opilaitoksissa toimii apulaisrehtorin tehtäviä hoitava opettaja. Lisäksi kansalaisopiston eläköityvälle, sivistystoimialan muita töitä tehneelle rehtorille maksetaan palkkaa lokakuuhun asti, mikä näkyy henkilöstökuluissa.

Kansalaisopiston tiloja vuokrattiin Kainuun sotelle koronarokotuksiin sekä perusopetukselle apon ja jopon opetukseen. Lisäksi kansalaisopiston tiloja käytti ukrainalaisten valmistava opetus.

Musiikkiopisto

Koronarajoitusten takia aikuisten ryhmäopetus päästiin aloittamaan vasta 1.2.2022, mutta muuten opetus toteutui normaalisti lähiopetuksena. Koronan vaikutus näkyi ryhmäopetuksessa vielä tavallista pienempinä ryhmäkokoina. Opettajien runsaiden koronasta johtuvien sairauspoissaolojen ja tuntien peruuntumisten takia lukukausimaksuhyvityksiä jouduttiin antamaan oppilaille tavallista enemmän.

Tammi-helmikuun oppilaskonsertit peruttiin tai striimattiin koronarajoitusten takia, mutta maaliskuusta alkaen konsertit, tanssinäytökset ja Kulttuuripolku toteutuivat normaalisti.

1.1.2022 aloitettiin hallintomallikokeilu, jossa kansalais- ja musiikkiopistolla on yhteinen vt. rehtori ja molemmissa opilaitoksissa toimii apulaisrehtorin tehtäviä hoitava opettaja.

Ukrainalaisten valmistava opetus käytti maaliskuusta alkaen musiikkiopiston tiloja.

Kulttuuri- ja kongressi

Kulttuurin järjestämät konsertit peruttiin tammikuun ja helmikuun ajalta. Loppukeväästä päästin järjestämään sovitut konsertit. Kajaani Dance Festival järjestettiin helmikuussa täysin etänä kuten myös vuonna 2021.

Ulkopuolisia konsertteja peruttiin ja siirrettiin syksyyn 2022. Kävijämäärä vähentyi koronapandemian takia selvästi. Kaukametsän opiston tiloja vuokrattiin koronarokotuksiin.

Kaukametsän salin näyttämön remonttia on suunniteltu kevään aikana ja se toteutetaan vuoden 2023 syksyllä.

Teatteri

Koronapandemian vaikutuksiin varauduttiin teatterissa vuoden 2022 alussa pienennetyin katsomoluvuin, turvavälein ja tarjoamalla katsojille sekä suunenäsuojaimia että käsidesiä.

Esityksiä on jouduttu perumaan henkilökunnan koronavirukseen liittyvien sairastumisten vuoksi kahdessa aallossa. Peruttuja esityksiä oli yhteensä 68, joista puolet olivat kiertue-esityksiä. Katsojia oli kevätkaudella 5 260, joka on alle puolet tavoitteesta 13 706. Lipputulot jäivät tavoitteesta 106 490 €, menetystä kompensoi Opetus- ja kulttuuriministeriön ylimääräinen korona-avustus, jota teatteri sai 90 000 €. Avustuksen ansiosta teatterin toiminnan tuotot ja toiminnan kulut noudattivat budjetoitua kulurakennetta.

Teatteri on osallistunut aktiivisesti Sissilinnan ja Teatteritalon peruskorjausten suunnitteluun, Sissilinnan remontoinnin valmistuessa teatteritalon välineistöä on muutettu koko kevään ajan väistötiloihin kaupungintalon puolelle sekä Seminaarin kampukselle.

Teatterin puvusto on kevään aikana siirretty kaupungintalon puolelle uusiin remontoituihin tiloihin. Seminaarin väistötila on toiminut kevään ajan Sissilinnan väistötilana ja siirtyy Teatteritalon väistötilaksi kesän ja alkusyksyn aikana. Alue-teatteritoiminta siirtyy Sissilintaan syyskauden alkaessa.

Nuorisopalvelut

Ohjaamo ja Starttipaja toimivat suunnitellusti. Etsivä nuorisotyö toimi normaalisti koronarajoitukset huomioiden. Koulunuorisotyötä toteutettiin Kaikki Kelkkaan Kajaanissa hankerahoituksen turvin. Monikulttuurista nuorisotyötä toteutettiin Kajaanin kansainvälisiltä palveluilta saadun kotouttamisen tuen rahoituksen avulla. Rahoitus päättyi 30.6.2022. Alkuvuoden kerhot ja nuorisotilat toimivat koronaohjeistusten mukaan tavanomaista pienemmissä ryhmissä ja rajoitusten loputtua normaalisti. Isommat sisätiloihin suunnitellut tapahtumat jäivät koronan vuoksi toteutumatta talvilomavii-kolla.

Ohjaamo muutti helmikuussa uusiin tiloihin osoitteeseen Pohjolankatu 16.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa sivistysjohtaja

Hyvää elämää älykkäissä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2022	Toteutunut 30.6.	Tila
Asiakastiedon säännöllinen kerääminen ja tiedon hyödyntäminen palvelujen järjestämisessä	Jokaisella tulosalueella kerätään asiakaspalautetta säännöllisesti.	Asiakaspalautetta kerätään ja sitä hyödynnetään kehittämistyössä.	Varhaiskasvatuksen monitahoarviointi ja esiopetuksen arviointi on toteutettu ja viety lautakunnan tiedoksi toukokuussa 2022. Perusopetuksessa tehtiin Mitä kuuluu -kysely osalle luokista. Kulttuuripalvelut: toteutunut taidemuseossa, kansalaisopistossa, kirjastossa, musiikkiopistossa. Nuorisopalveluissa toteutunut kesätyösetelin, leirien ja tapahtumien osalta	Toteutuu osittain
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kuntalaisten kuulemista ja osallisuutta edistetään kaikilla tulosalueilla hyödyntäen uusia toimintatapoja ja digitaalisuutta.	Otetaan käyttöön uusia osallisuuden menetelmiä.	Eva- arviointia on tehty sopeuttamissuunnitelman edetessä, samoin ns. liikennevalomallia. Nuorisopalvelut järjesti Vaikuta -teemapäivän kaikille Lyseon 9. luokkalaisille, jossa käytettiin Seppo.io -pelialustaa.	Toteutuu
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Edistetään kuntalaisten osallisuutta päätöksenteossa ja arvioidaan päätösten vaikutuksia lapsiin, nuoriin ja kuntalaisiin.	Kehitetään lautakuntatyötä ja tehdään tarvittaessa kuntalaisvaikutusten arviointia.	Sopeuttamissuunnitelman yhteydessä on tehty vaikutusten arviointia ns. liikennevalomallilla ja EVA- arviointia.	Toteutuu

Palvelujen saatavuuden sekä saavutettavuuden edistäminen kaikissa ikäryhmissä	Seurataan palveluiden asiakasmääriä sekä kehitetään uudenlaisia digitaalisia toimintatapoja kaikilla tulosalueilla.	Otetaan käyttöön uusia vuorovaikutteisia digitaalisia toimintatapoja ja asiakasmäärät kasvavat.	Huoltajien keskusteluissa ja vanhempainiloissa on käytetty Teams- kokouksia. Nuorisopalveluilla tavoitetaan nuoria myös discordissa.	Toteutuu ■
---	---	---	--	---------------

Resurssiisautta luontokaupungissa

Tilojen käytön tehostaminen	Käytössä olevat tilaneliöt ja tilojen yhteiskäyttö.	Käytössä olevat tilaneliöt vähenevät ja tilojen yhteiskäyttö lisääntyy.	Olemassa oleviin kaupungin tiloihin (musiikkiopisto) on perustettu tilapäiskoulu. Jopo ja apo ovat toimineet kansalaisopiston tiloissa. Kätön nuorisotila toimii iltapäiväkerhon kanssa samoissa tiloissa.	Toteutuu ■
Kestävän kehityksen edistäminen	Kestävän kehityksen sisältöjen painottaminen kaikilla tulosalueilla.	Kestävän kehityksen sisällöt painottuvat toiminnassa.	Kestävän kehityksen teemoja toteutetaan kouluissa ja päiväkodeissa. Kulttuurilaitokset: teemat mukana taidemuseon työssä, kansalaisopistolla on voimassa oleva kestävän kehityksen sertifikaatti, Osa peruskouluista osallistuu Vihreä lippu -toimintaan.	Toteutuu ■
Luontoympäristön hyödyntäminen toiminnassa	Luonnon hyödyntäminen ja sen merkityksen painottaminen toiminnan sisällöissä sekä toimintaympäristönä kaikilla tulosalueilla.	Luontoympäristö painottuu toiminnassa.	Kouluissa ja päiväkodeissa hyödynnetään luontoympäristöä kasvatuksessa ja toiminnassa. Kansalaisopisto hyödyntää luontoympäristöä liikunnan kursseilla, esim. luontojooga. Nuorisopalvelut hyödyntää luontoympäristöä leiri- ja retkitoiminnassa.	Toteutuu ■

Tulevaisuus nuorissa

Lasten ja nuorten harrastuneisuuden edistäminen.	Tarjonta ja osallistujamäärät Ammattitaitoiset tekijät	Harrastamisen Suomen malli - hanke Lisätään harrastusmahdollisuuksia ja tiedotetaan niistä.	Harrastamisen Suomen malli on toteutunut perusopetuksessa. Lasten ja nuorten harrastetakuun ja matalan kynnyksen palvelutarjottimen talousarvio on	Toteutuu ■
--	---	--	---	---------------

			<p>toteutunut budjetin mukaisesti.</p> <p>Musiikki- ja kansalaisopiston harrastusmahdollisuudet koulutettujen opettajien johdolla.</p> <p>Nuorisopalveluiden järjestämä kerho- ja vapaa-ajantoiminta on toteutunut suunnitelman mukaan.</p>	
<p>Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen eri tahojen ja toimijoiden keinoin.</p>	<p>Uusien digitaalisten osallisuuden menetelmien käyttö</p> <p>Reaaliaikaisen digitaalisen vuorovaiikutteisuuden edistäminen</p>	<p>Uusien menetelmien käyttöönotto.</p>	<p>Perusopetuksessa on korona-aikana kehitetty ja toteutettu mm. striimausta etäopetuksessa.</p> <p>Nuorisopalveluissa on toimiva nuorisovaltuusto ja nuorten osallisuus on huomioitu perustoiminnoissa. Nuorisopalvelut järjesti toukokuussa Vaikuta -teemapäivän kaikille Lyseon 9. luokkalaisille.</p> <p>Taidemuseo sai suoraa palautetta 8-luokkalaisilta, jotka toimivat arvostelijoina Taidetaajien verkkosivujen sovelluksen kautta. Taidetaajat-yhteistyössä nuoria osallistettiin myös sosiaalisen median kanavilla.</p> <p>Kirjastossa on toteutettu Osallisuuden tila: kirjastosta eväät kansalaisvaikuttamiselle -hanketta, jossa kohdeyrymänä ovat olleet Keskuskoulun 5-luokkalaiset ja Lyseon 9-luokkalaiset. Hankkeessa nuoret ovat tutustuneet vaikuttamismahdollisuuksiin ja yhteiskunnassa toimimiseen</p>	<p>Toteutuu</p> <p>■</p>

			soveltavaa draamaa hyväksi käyttäen. Kirjaston yhteistyötahona on ollut G-voima/ Vaarakollektiivi.	
Perheiden arjen ja vanhemmuuden tukeminen	Matalankynnyksen menetelmien käytön lisääminen	Varpu-mentorointi, perheohjaajat, Helppi-toiminta Yhteistyön kehittäminen hyvinvointipalveluiden kanssa	Perusopetuksessa koulukuraattorien määrää on kasvatettu. Varpu-mentorit ja perheohjaajat ovat saaneet erinomaista palausta työstään. Helppi -toiminnalle ei ole saatu rahoitusta. Hellä -hanke yhdessä Kainuun sotien kanssa.	Toteutuu
Järjestetään korkeatasoisia lasten ja nuorten tapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden (mm. KAO, Kulttura, Kajaanin seurakunta, Silmu) ja nuorten kesken	Tarjonta ja osallistujamäärät Ammattitaitoiset tekijät	Kulttuuripolun uudistaminen Tarjonnan lisääminen sekä toteuttaminen laadukkaasti.	Kulttuuripolun uudistaminen on käynnissä. Pääkirjastossa järjestettiin helmikuussa etäpehmojen yö yhteistyössä kirjaston ja Kulturan kanssa. Hiihtolomaviikolla koululaisille järjestettiin valokuvasuunnistus. Musiikkiopiston konsertit ja tanssinäytökset sekä Kulttuuripolku-soitinesittelyt toteutuneet. Nuorisopalvelut järjesti maaliskuussa Ohjaamon avajaiset, hiihtolomalla lapsille ulkoilmatapahtumia, toukuussa Ohjaamon Vappuhulinat ja Vaikutusteemapäivän sekä kesäkuussa Ystävyyden juhlan ja leirejä. Useimmat tapahtumat järjestettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Toteutuu
Yhteisöllisyyden lisääminen kouluissa ja päiväkodeissa	Hyvinvointiin liittyvät kyselyt	Otetaan käyttöön uusia	Ryhmyttämiseen on panostettu aiempaa enemmän.	Toteutuu

		yhteisöllisyyttä lisääviä toimintatapoja.	Koulunuorisotyöntekijät työmuotoineen lisäävät yhteisöllisyyden tunnetta kouluissa. Varhaiskasvatuksessa toteutettiin laadunarviointikysely v. 2017 syntyneille lapsille. Kyselestä hyvät tulokset.	
--	--	---	--	--

Osaajista elinvoimaa

Henkilöstön täydennyskoulutus	Tarjonta ja osallistujamäärät	Tarjonta ja osallistujamäärät kasvavat.	Koulutukset on toteutettu pääosin etäkoulutuksina. Osallistujamäärät ovat kasvussa.	Toteutuu
Sivistystoimi on vetoimainen työpaikka, mikä lisää kaupungin vetovoimaa	Koulutettu, pätevä henkilöstö	Onnistunut rekrytointi	Vaihtelu on voimakasta eri ammattiryhmien välillä.	Toteutuu osittain
Sivistyspalvelut ja vapaa-ajan aktiviteetit edistävät elämänlaatua ja toimivat kohtaamispaikkana.	Sivistyspalvelujen käyttäjämäärät	Käyttäjämäärät kasvavat.	Kaukametsän tilaisuuksien käyttäjämäärät ovat vähentyneet koronapandemian takia. Taidemuseon kävijämäärä kasvanut vuoteen 2021 verrattuna. Nuorisopalveluilla on 7 nuorisotilaa, liikennepuisto ja Ohjaamo. Olemme onnistuneet tarjoamaan turvallisia kohtaamispaikkoja useille nuorille koronasta huolimatta. Lisäksi tarjoamme discordissa virtuaalisen kohtaamispaikan. Kirjaston ja nuorisopalveluiden yhteistyönä etsivät nuorisotyöntekijät ovat kohdanneet nuoria pääkirjastolla.	Toteutuu osittain
Lasten ja nuorten yritteliäisyyden ja yrittäjämäisen asenteen kasvun tukeminen	Yhteistyö ammatillisen koulutuksen sekä paikallisten yrittäjien kanssa.	Toiminnan kehittäminen yhdessä ammatillisen koulutuksen ja yritys-elämän kanssa.	Yrityskylätoiminta on vakiintunut perusopetuksessa. Yrittäjyyttä on tarjolla myös valinnaisaineena.	Toteutuu

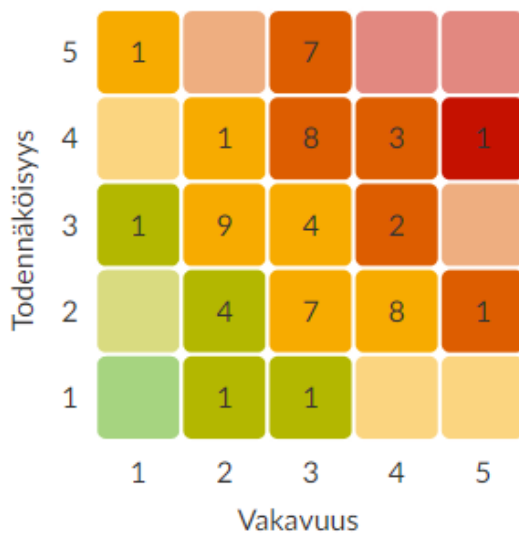

		Osallistutaan NY-ohjelmiin sekä Yrityskylätoimintaan perusopetuksessa.	Nuorisopalvelut mahdollistaa 4H-yhdistyksen järjestämän ajokortti työelämään -koulutuksen kaikille Kajaanin 9. luokkalaisille.	
--	--	--	--	--

Riskienhallinta

20 – 25	Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
10 – 16	Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
4 – 9	Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
1 – 4	Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Sivistystoimialan kymmenen ensimmäistä merkittävintä riskiä

Kohde	Riski	RL	↓	Hallintatoimet	Tila	Hall. %	Toteutuneet ri...	Päivitetty	↕
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Oppilasmäärä, tilojen käyttöaste sekä henkilöstöresurssi eivät ole tasapainossa	20		3 kpl	Seurannassa	67%		11.08.2022	🔴
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Rekrytointiriski: Avoimiin tehtäviin ei saada rekrytoitua kelpoisia henkilöitä.	16		3 kpl	Seurannassa	100%	1 kpl	09.08.2022	
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Rekrytointiriski: Kelpoisen varhaiskasvatukseen henkilöstön riittävyys	16		3 kpl	Seurannassa	0%	1 kpl	29.06.2022	🟢
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Yksityisen päiväkodin toiminnan lakkaaminen	16		3 kpl	Seurannassa	67%	1 kpl	30.06.2022	🔴
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Sijaisia ei saada lyhyisiin sijaisuuksiin.	15		1 kpl	Seurannassa	0%	1 kpl	09.08.2022	
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Oppilaskohtaiset kulut nousevat.	15		2 kpl	Seurannassa	0%		11.08.2022	
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Asiamaksulain muutoksista johtuva asiakasmaksukertyminen.	15		1 kpl	Seurannassa	0%		29.06.2022	
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Tietohallintopalvelukustannukset nousevat ulkoistamisesta johtuen	15		1 kpl	Seurannassa	0%		30.06.2022	🟢
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Tuen tarpeen kasvaminen - lapset ja perheet	15		4 kpl	Seurannassa	0%	1 kpl	29.06.2022	🟢
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Tietohallinnon tuottamat palvelut eivät vastaa palvelutarpeeseen	15		2 kpl	Seurannassa	50%	1 kpl	30.06.2022	

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Sivistystoimialan ja tulosalueiden johtoryhmät toimivat säännöllisesti. Vuoropuhelu johdon kesken sekä henkilöstön suuntaan on sujuvaa ja ongelmiin tartutaan välittömästi, kun niitä havaitaan.	Toteutunut.
Henkilöstöasiat	Esimiehet tuntevat vastuunsa henkilöstöasioiden sujuvassa ja	Toteutunut.

	<p>rakentavassa ohjaamisessa. Asioihin puututaan riittävän varhain. Vuorovaikutus on toisia arvostavaa ja tätä edellytetään jokaiselta organisaatiossa. Esimiehiä ja henkilöstöä ohjeistetaan yhteisten sääntöjen noudattamiseen ja kaupunki järjestää säännöllisesti koulutusmahdollisuuksia henkilöstöasioiden hoitamiseen.</p> <p>Henkilöstön kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelut.</p>	
Taloussuunnittelu	<p>Talousarvion sitovuuden noudattaminen.</p> <p>Vuosittaiset talousarviokeskustelut yksiköiden esimiesten kanssa.</p> <p>Talousarvioprosessin kehittäminen yhteistyössä konsernihallinnon talouspalveluiden kanssa.</p>	<p>Toteutunut.</p> <p>Talousarviokeskusteluja on käyty kesäkuussa perusopetuksen rehtoreiden sekä varhaiskasvatuksen johtajan kanssa ja osittain myös kulttuuri- ja nuorisopalveluiden päälliköiden kanssa. Osa talousarviokeskusteluista ajoittuu heinä-elokuulle.</p> <p>Kajaanin kaupungin talousarvion rakennetta on uudistettu vuoden 2023 talousarvion laadintaan ja lisäksi on otettu käyttöön uusi talouden suunnittelun järjestelmä FPM. Talousarvion laadintaan ja budjetointiin osallistuu nyt aiempaa laajemmin tulosvastuullisia lähijohtajia, jotta talousosaamista ja -ennakointia saadaan kehitettyä kaupungin organisaatiossa.</p>
Kirjanpito ja maksuliikenne	<p>Kirjanpito on ajantasainen ja luotettava. Ostolaskut käsitellään asianmukaisesti ja ajantasaisesti sekä huolehditaan sijaisjärjestelyistä.</p>	<p>Toteutunut.</p> <p>Laskut on tärkeää saada kuluksi kirjanpitoon oikealle kuukaudelle, eli huomio kiinnitettävä laskun kirjauspäivämäärään, mikä kertoo mille kuukaudelle lasku kuuluu. Kirjanpidon katkoaikataulu on kaikkien nähtävillä kaupungin intranetissä.</p>
Talousraportointi	<p>Talouden ja toiminnan toteutusta raportoidaan kerran kuukaudessa lautakunnalle, sekä hallitukselle ja valtuustolle osavuosisirorttien yhteydessä.</p> <p>Esimiesten vastuu oman yksikkönsä talouden seurannasta sekä reagointi mahdollisiin poikkeamiin.</p>	<p>Toteutunut.</p>

Omaisuuuden hallinnointi	Yksiköissä oleva kaupungin omaisuus on kirjattu ylös ja mahdolliset siirrot/vuokraamiset tapahtuvat kirjallisesti. Omaisuuden poistossa noudatetaan hallintosäännön ohjeistuksia ja lautakunta päättää isommista omaisuutta koskevista ratkaisuista.	Toteutunut osittain. Yhteistä järjestelmää tähän ei ole. Vaihtelua on tulosyksiköiden välillä.
Tietohallinto ja tietoturva	Tehdään tiivistä yhteistyötä tietohallinnon kanssa. Ohjeistetaan yksiköiden johtoa sekä henkilöstöä tarpeen vaatiessa. Järjestetään tarvittaessa koulutusta. Tietoturvan suunnittelussa ja toteuttamisessa otetaan huomioon sisäisen tarkastuksen raportti.	Kaikkien on suoritettava kyberturvallisuuskoulutus ja testi. Häiriötilanteen toimintakortit ovat valmisteilla koko kaupungin tasolla.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Sivistystoimiala ei myönnä vakuuksia eikä takauksia. Talousarvion yhteydessä on määrätty erilliset määrärahat mm. ennaltaehkäisevien toimintamallien toteuttamiseksi. Lautakunnan talousarvioon on varattu 6 000 euroa, jolla voidaan tukea kaupunkistrategian 3. kasvuteeman palvelujen/tapahtumien toteuttamista. Sivistysjohtaja arvioi ko. rahan käytön vuosittain.	Toteutunut.
Sopimushallinta	Sivistystoimialalla on määritelty sopimusvastuut. Sopimusten laadinnassa noudatetaan hallintosäännön ohjeistuksia.	Toteutunut.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Hankkeiden hallinnointia voidaan ostaa ulkopuolelta, kuten AIKO-PASTA. Hankkeiden talouden toteuttamista seurataan ja raportoidaan SAP talousjärjestelmästä. Lisäksi hankkeet on lueteltu Laari -projektinhallintatyökaluun.	Hanketoiminta on toteutunut suunnitellusti.

Sivistystoimiala yhteensä

Sivistystoimiala	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6	
1000 €	TA 2022	2022	erotus	määräraha	2021	
		2022		2022	2021	
Myyntituotot	1 105	425	622	197	483	432
Maksutuotot	1 985	915	868	-47	1 117	1 058
Tuet ja avustukset	1 496	610	914	304	582	1 110
Vuokratuotot	189	66	61	-5	128	39
Muut toimintatuotot	155	43	28	-16	127	33
Toimintatuotot	4 929	2 060	2 492	432	2 437	2 671
Henkilöstökulut	-46 225	-24 008	-24 694	-686	-21 531	-22 111
Palvelujen ostot	-16 473	-8 272	-8 158	114	-8 316	-7 533
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 710	-995	-1 102	-107	-608	-955
Avustukset	-2 047	-1 064	-884	181	-1 163	-929
Vuokratulot	-11 458	-5 726	-5 751	-25	-5 708	-5 680
Muut toimintakulut	-219	-127	-88	38	-130	-89
Toimintakulut	-78 133	-40 193	-40 677	-485	-37 455	-37 297
TOIMINTAKATE	-73 203	-38 133	-38 185	-52	-35 018	-34 626
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			-2	-2	2	-1
VUOSIKATE	-73 203	-38 133	-38 187	-54	-35 016	-34 627
TILIKAUDEN TULOS	-74 289	-38 676	-38 665	11	-35 624	-35 251
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-74 289	-38 676	-38 665	11	-35 624	-35 251

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2022	2022	erotus	määräraha	2021
		2022		2022	2021
Tuet ja avustukset	1	0	0	1	
Toimintatuotot	1	0	0	1	
Henkilöstökulut	-118	-61	-79	-18	-132
Palvelujen ostot	-326	-157	-171	-14	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-1	-1	0	-2
Vuokratulot	-6	-3	-3	-0	-3
Muut toimintakulut	-66	-38	-12	26	-11
Toimintakulut	-518	-261	-266	-5	-175
TOIMINTAKATE	-517	-261	-266	-5	-175
VUOSIKATE	-517	-261	-266	-5	-175
TILIKAUDEN TULOS	-517	-261	-266	-5	-175
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-517	-261	-266	-5	-175

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2022	2022	erotus	määräraha	TOT 1-6
		2022		2022	2021
Myyntituotot	72	27	174	-102	58
Maksutuotot	1 037	539	612	425	853
Tuet ja avustukset	360	149	129	232	141
Vuokratuotot	8	3	1	7	0
Muut toimintatuotot			1	-1	1
Toimintatuotot	1 477	718	916	561	1 053
Henkilöstökulut	-14 706	-7 634	-7 898	-6 807	-7 219
Palvelujen ostot	-8 660	-4 374	-3 991	-4 668	-3 859
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-283	-161	-137	-145	-112
Avustukset	-1 833	-953	-876	-957	-893
Vuokratulot	-2 400	-1 199	-1 195	-1 205	-1 143
Muut toimintakulut	-25	-14	-14	-11	-19
Toimintakulut	-27 905	-14 335	-14 111	-13 794	-13 245
TOIMINTAKATE	-26 428	-13 617	-13 195	-13 233	-12 192
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			-0	0	
VUOSIKATE	-26 428	-13 617	-13 195	-13 233	-12 192
TILIKAUDEN TULOS	-26 612	-13 709	-13 268	-13 344	-12 263
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-26 612	-13 709	-13 268	-13 344	-12 263

Perusopetus

Perusopetus	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2022	2022	erotus	määräraha	TOT 1-6
		2022		2022	2021
Myyntituotot	872	337	384	488	303
Tuet ja avustukset	601	255	343	258	491
Vuokratuotot	65	25	26	39	22
Muut toimintatuotot	78	22	5	73	3
Toimintatuotot	1 617	639	759	858	819
Henkilöstökulut	-23 317	-12 117	-12 513	-10 804	-11 067
Palvelujen ostot	-6 225	-3 110	-3 406	-2 818	-3 124
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-910	-519	-704	-206	-599
Vuokratulot	-6 638	-3 318	-3 381	-3 257	-3 357
Muut toimintakulut	-30	-18	-22	-9	-20
Toimintakulut	-37 120	-19 082	-20 026	-17 094	-18 167
TOIMINTAKATE	-35 503	-18 443	-19 268	-16 235	-17 349
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			-2	2	-1
VUOSIKATE	-35 503	-18 443	-19 270	-16 233	-17 350
TILIKAUDEN TULOS	-36 264	-18 823	-19 612	-16 652	-17 847
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-36 264	-18 823	-19 612	-16 652	-17 847

Kulttuurilaitokset ja nuorisopalvelut

Kulttuurilaitokset ja nuorisopalvelut	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6	
1000 €	TA 2022	2022	erotus	määräraha	2021	
		2022		2022	2021	
Myyntituotot	161	61	63	2	97	71
Maksutuotot	948	376	256	-120	692	205
Tuet ja avustukset	534	206	442	236	92	478
Vuokratuotot	115	38	34	-4	81	17
Muut toimintatuotot	76	21	21	-0	55	29
Toimintatuotot	1 835	703	817	115	1 017	800
Henkilöstökulut	-8 084	-4 196	-4 204	-8	-3 881	-3 693
Palvelujen ostot	-1 263	-632	-589	43	-675	-523
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-515	-314	-260	54	-255	-242
Avustukset	-214	-111	-8	104	-206	-36
Vuokrakulut	-2 415	-1 205	-1 172	33	-1 243	-1 177
Muut toimintakulut	-97	-57	-41	15	-56	-39
Toimintakulut	-12 590	-6 515	-6 273	242	-6 316	-5 710
TOIMINTAKATE	-10 755	-5 812	-5 456	356	-5 299	-4 910
VUOSIKATE	-10 755	-5 812	-5 456	356	-5 299	-4 910
TILIKAUDEN TULOS	-10 897	-5 883	-5 519	364	-5 377	-4 965
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-10 897	-5 883	-5 519	364	-5 377	-4 965